AKBABA

Güneş Çarptı !..

RADYOLİN : Dişleri inci gibi beyazlatır.

RADYOLİN : Bütün mikropları öldürür.

RADYOLİN : Diş etlerini kuvvetlendirir.

RADYOLİN : Mevcut diş macunlarının en mükemmelidir.

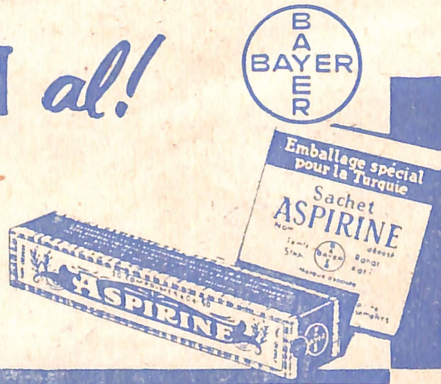
Soğuk algınlığında ve Gripte..

ASPİRİN *al!*

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur. Ambalaj ve komprimelerin üzerinde halisliğini tekeffül eden (BAYER) markasını arayınız.

ADEMİ İKTİDAR

Ve

BELGEVŞEKLİĞİNE

HORMOBİN

Tafsilât Galata posta kutusu 1255

Diyarıbekir

AY YILDIZ PAZARI

Kitap, kırtasiye, fotoğraf, tuhafiye, fantazi işler üzerine muhterem müşterilerinin zevklerine göre daima yeni çeşit bulunduran yegâne ticarethanedir.

Akbabanın yegâne satış yeridir.

AYDABİR

Mevcudu kalmıyan birinci sayısı

Tekrar basılıyor!

Yıl 13 — Cumartesi, 7 Kânunusani 1935 — Sayı **100**

Müessisleri :

Yusuf Ziya Ortac — Orhan Seyfi Orhon

ABONE : Türkiye için, yıllığı 500, altı aylığı 250, üç aylığı 125 kuruş
ECNEBİ : Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş
ADRES : İstanbul, Ankara caddesi, AKBABA
Telefon : 22129 Sayısı 10 Kuruş

Alışamadık gitti!

Evet, her şeye alıştık: Göksu testisi gibi fesler taşıyan kafalarımız, şapkaya alıştı... Kamış kalemler yeni harflere alıştı, tecvidli diller güzel türkçeye alıştı, lâpçınlı ayaklar rugan iskarpine alıştı, cübbeli sırtlar fraka alıştı, hâsılı, herkes bir şeye alıştı.. Ancak, hâlâ alışamadığımız. bir türlü alışamadığımız bir şey var: Mizah!..

On üç yıldır, adetâ mektep açtık, sert ruhları, bu mizah mektebinde sıcak bir neşe ile pişirmeğe, ince bir tebessümle yumuşatmağa çalışıyoruz, fakat nafile..

Günlük gazeteleri açalım. Bir Atina telgrafı: (Halk, sokaklarda kahrolsun kral) diye bağırmış!

Yunanistanda ahalinin bağırmasına darılan yok.. Türkiyede bu telgrafın neşri yasak değil.. Amma, bir mizah gazetesi, bu manzaranın karikatürünü çizdi mi, kaşlar çatılıyor:

— Uslu otur bakayım!..

Mısırda İngiltereye karşı gösteriler oluyor.. Vurulanlar, ölenler var.. Telgraflar yağıyor.. Resimler, sinemalar alınıyor.. Amma, biz bu hâdiseleri bir karikatürle tesbit edince, devlet baba derhal tokadı gösteriyor:

— Hıını.. De de de de seni!..

Cumhuriyet gazetesi bayraklarını açıyor:

— Göçmenlerimiz perişan!

Son Posta meşhur edebiyatına devam ediyor:

— Göçmenlerimiz harap!

Akşam refikimiz ilk sayıfada bağırıyor:

— Göçmenlerimiz sefalet içinde!

Akbaba, bu neşriyatı iki çizgide canlandırınca, hiddetli homurtularla ürperiyoruz:

— Gene mi yaramazlık, çapkın!...

Muhterem okuyuclarımız.. Günün birinde, Akbabanın, genç bir felsefe doçenti ciddiyetile çetrefil şeyler konuştuğunu görürseniz hiç şaşmayınız..

Çocuklara neşeyi yasak eden, gülmeyi ayıp sayan evvel zaman terbiyesinin mizah gazetelerine tatbiki, nihayet bu neticeyi verecektir.

Yusuf Ziya

Paşabahçe cam fabrikasının açılış töreninde:

Yunus Nadi — Hepimiz için pek lüzumlu olan şu kıymetli mamulâtı gördükçe insan iftihardan sermest oluyor!

Rıza Tevfikle Mülâkat

Rıza Tevfiğe Ammanda bir hurma ağacının gölgesinde maval okurken rasgeldim. Beni ilkönce tanımadı. Sonra (Akbaba) dan bahsedince hatırladı:

— Anladım, anladım.. Şu herkese takılan alaycı (Fiske) değil mi? Nasıl tanımam, vaktile ben sana (Sabah) gazetesinde (Mizah nedir?) diye beş on makale sıralamıştım. Az daha o makalelerle gazeteyi batırıyordum amma sana da mizahı öğrettim. Aferin, iyi yazıyorsun, hoş yazıyorsun amma ve lâkin biraz daha pişmek istersin, Hanyayı, Konyayı iyice anlamalısın?

— Burada nasılsınız?

— Nasıl olacağım, dört üstü murat üstü işte... Şu arkamdaki ipek maşlahı görüyor musun? Bütün Ammanı dolaş. Eğer bir eşini bulursan alnını karışlarım. Bir bende var, bir de Emir hazretlerinde..

Taaccüple maşlahı tetkik ettiğimi görünce:

— Senin anlıyacağın, bir kasideme caize olarak Emir hazretlerinden aldım.. Halis Şam dokumasıdır. Başımdaki ırakiye de başvekilin hediyesi.. Kasidenin methiyesinde şöyle kalemin ucile bir dokunduruverdim, hop geldi.

Bir dakika durduktan sonra:

— Sen burada ne arıyorsun kuzum, bir dalaveren mi var?

— Ne dalaveresi, üstat?

— Ne dalaveresi olacak, politika dalavaresi; son zamanlarda burası da karıştı. Çerkes Ethem, merkez Ethem, derken aldı yürüdü. Eskiden Ammandı, şimdi «Ammanin Amman!» oldu. Eğer böyle ise benden pas.. Artık diplomatlıktan vazgeçtim. Yalnız iki şeyle uğraşıyorum: Filozofluk bir, şairlik iki.. Canım sıkıldı mı, (Kamusu felsefe) yi tamamlamıya çalışıyorum, boş kaldım mı şiir yazıyorum. Söyle bakalım neden geldin, neye geldin?

— İstanbuldan sizi görmeğe geldim, üstat!

— Hoş geldin, safa geldin öyleyse! Eğer ben sana «iadei ziyaret» edemezsem kusura bakma.. İstanbulun havası iyidir hoştur amma, rütubetlidir, bana gelmiyor.

— Vatanı özlüyor musunuz?

— Eh, arasıra.. Bizimkilerden orada kimseler de kalmadı ha... Hepsi çil yavrusu gibi dağıldı, burada gurbetteyim amma, garip değilim. Ziyaretime gelen eş dost eksik olmuyor.

— Kimler geliyor?

— Seni köftehor seni, kurnazlıkla ağzımı arıyorsun ha!

— Hayır, ziyaretinize gelenlerden bahsettiniz de onun için sordum.

— Kimler gelmez, meselâ, Bakon'un şakirdi olduğumu bilen İngiliz dostlarım sık sık ziyaretime gelirler. Hoşbeş ederiz. Akılları ermediği bir mesele olursa benden sorup öğrenirler. Fransızlarla (Sevr) günündenberi can ciğerim.

— Demek ki sıkılmıyorsunuz.

— Benim gibi adam sıkılır mı be yavrum? Sazdan anlar, sözden anlar, şiir söylemesinden, taklit yapmasına kadar her şeyi bilir. Canım sıkıldı mı, bir köşeye çekilir düşünürüm, olmadı mı kalkar, oynarım. Oyun dedim de aklıma geldi, Ankarada zeybek oyunu moda olmuş, «millî dans» deyip gidiyorlarmış. Millî dans mı? Halis muhlis Selim Sırrının uydurmasıdır. Ben onlara bir (çifte telli) oynayım da millî dansı görsünler!

Bahsi değiştirmek istedim:

— Bu kıyafet size çok yaraşmış amma biraz sakalınız uzun üstat!

— Merak etme, ele vermem, kıyafetime gelince: Nasıl yaraşmaz. Vaktile Darülfününda (Füzuli Türk değildir!) dediğim zaman farkına varmamışım. Meğer ben de Türk değilmişim. Kendimi daha çok Arnavut sanırdım. (İskenderi Kebir) sülâlesindenim derdim. Atılganlığım, cesaretim, onu hatırlatırdı. Meğer halis muhlis Arap değil mimişim, şeceremi buldum, seyitlerdenmişim de haberim yok. Yoksa başka türlü bu kadar güzel lirik şiirler yazabilir miydim?

— Son şiirleri nasıl buluyorsunuz?

— Yeni şairlerin hepsi cavalacoz.. İçlerinde bir Nazım Hikmet var. Oğlanın ağzı fazlaca bozuk olmasa fena değil... Bir de Batum gazı gibi kötü kötü (komünizm) kokuyor.

— (Mraks) ı çok okumuş, onun tesiri altında kalmış olacak!

— (Marks) ı o ne bilir? Gelsin de marksizmi ben ona anlatayım. Ben kapitalist gibi görünürüm amma, sırasında ondan fazla işçi sınıfındanım. Yoldaş, moldaş diye palavra atmasın, benimle yoldaşlık edebiliyor mu? Amman illerinde Veyselkaranî!

Bahsi tekrar değiştirmek istedim:

— Öz türkçe hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Fazıl Ahmedinkiler gibi olanlar nafile... Söz türkçe olmadıktan sonra öz türkçe olmuş, kaç para eder? Ben arapça da, acemce de kullanırım amma, türkçeyi de tam türkçe yazarım. Eski türkçe kelimeleri benden evvel kullanan kim var? Herkes mehtap der giderken ben halis muhlis türkçesini buldum. İlk defa dolunayı kullandım.

— Yeni şiirleriniz var mı?

— Var!

Dedi. Uzun sakalını bir müddet sıvazladıktan sonra yeni yazdığı bir koşmanın şu son kıt'asını okudu:

«Hey Rıza, şu ıssız çöller senindir,
Dereler, tepeler, beller senindir,
Üstünden kuş uçmaz eller senindir,
Feragat mülkünün, sultanısın sen!»

Fiske

İNCE POLİTİKA

Amcamın kırk beş lira tekaüt aylığı, bir evi, bir de sevgili kedisi vardı. Kardeşimle onu sık sık ziyarete giderdik. Kedi fevkalâde şımarık ve pis bir mahlûktu. Daima baş sedirde oturur, bir misafir geldi mi orasını da beğenmiyerek kucağına çıkardı.

Kardeşim titiz bir delikanlıdır. Kedi dizlerine, omuzlarına tırmanmağa kalktıkça titizlenir ve çok kere dayakla yanından koğmağa mecbur olurdu. İhtiyarlık amcamı çocuğa döndürmüştü. Kedisinin dayak yediğini gördükçe adetâ mahzun olur: «Yapma Mehmet. Ne istiyorsun biçareden? İnsan buna vurmağa nasıl kıyar?» diye söylenirdi.

Bana gelince, minder üstüne bıraktığım yeni pardösümün üstüne pislediği bir bayram günündenberi ona benim de garazım vardı. Fakat ben bu garazı gizler, amcamla beraber bulunduğum zaman kediyi dizlerimin üstüne oturtarak saatlarca okşardım.

Sebebine gelince, Allah gecinden versin, amcam nasıl olsa bir gün bu fanî dünyaya gözlerini yumacaktı. Kardeşimle benden yakın akrabası yoktu. Evi ya bana ya kardeşime bırakacaktı. Kedi vasıtasile kalbini elde ettiğim için piyangonun bana isabet etmesinde daha büyük şans vardı.

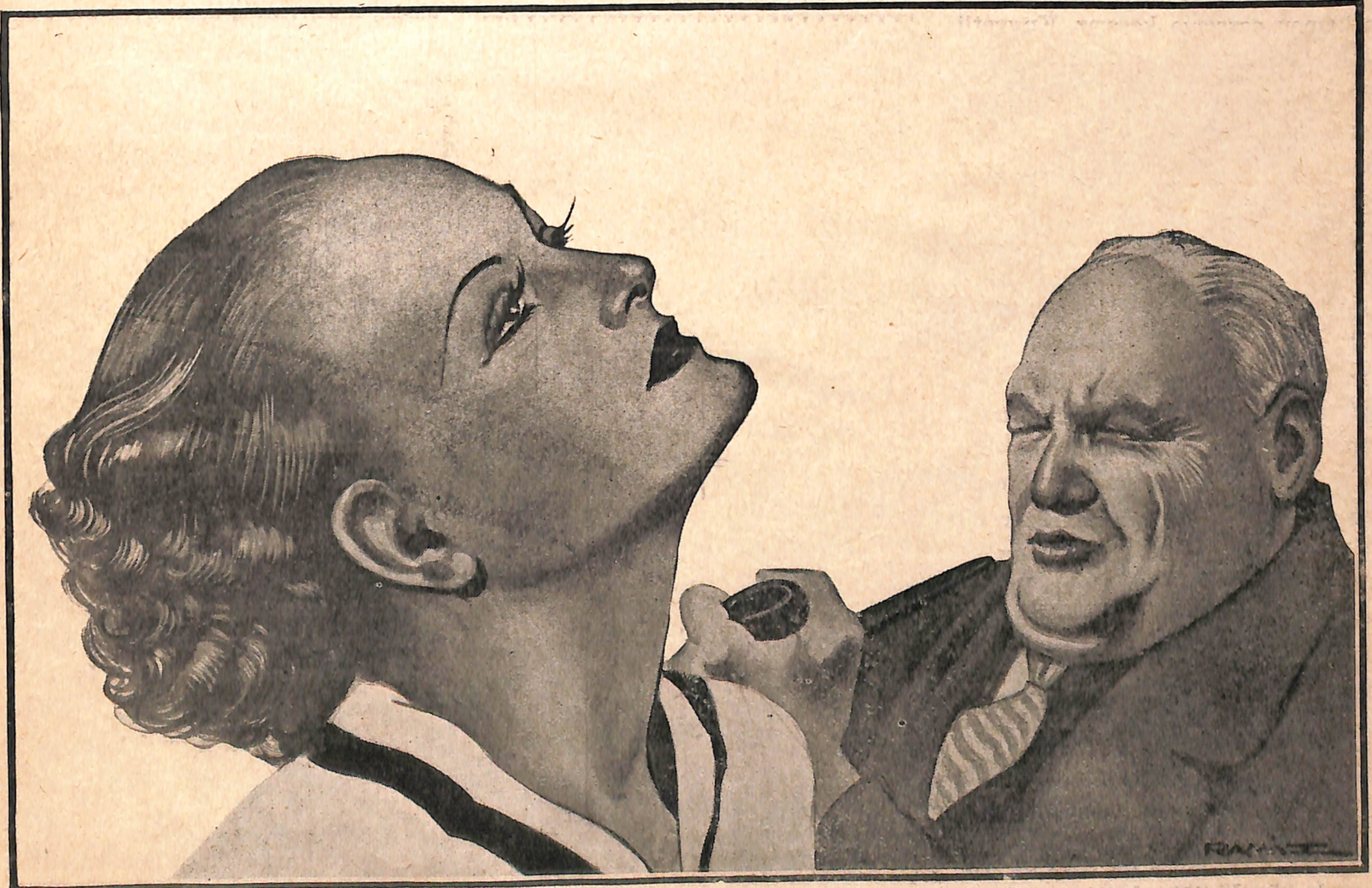
Kardeşim saf bir delikanlıydı. Benim bu ince politikama akıl erdiremez, kediye gösterdiğim muhabbeti gördükçe: «Şaşıyorum sana. Bu pis mahlûka nasıl tahammül ediyorsun?» derdi.

*

Nihayet bir gün amcam Allahın emrile öldü. Üç gün sonra da noterlikte vasiyetnamesi okundu. Sevgili ihtiyar bu vasiyetnamede şöyle yazıyordu:

«Dünyadaki bütün servetim bir harab ev ile bir kediden ibarettir. Küçük yeğenim Mehmet maddî bir gençtir. Büyük yeğenim Ahmedin bilâkis hassas ve müşfik bir ruhu vardır. Kediye karşı gösterdiği zâf derecesindeki muhabbet bunun delilidir. Bu itibarla sevgili kediyi ona lâyık görüyorum, evi Mehmede bırakıyorum.»

Yıldız böceği

Erkek — Haberin var mı?.. (Tan) gazetesi ev tanzimi için, (Cumhuriyet) gazetesi tatlı işleri için, (Akşam) gazetesi de yün işleri için bayanlara mahsus bir müsabaka açtılar..

Kadın — Desene öteki gazeteler de böyle birer müsabaka açarlarsa biz adetâ erkekler gibi iş öğreneceğiz!

Aşk Bir Hastalıktır!

Bu hastalığın ilâcı bulunmuştur. Tedaviye: kuvvetli bir müshil vermekle başlanır!

[Ankara akıl hastalığı doktorlarından birisi, bir gazete muharririne aşk hastalığı ve tedavisi hakkında şu izahı vermiştir:

— İnsanda iki büyük açlık vardır. Birincisi yemek açlığı! Bu, tegaddi ile giderilir. İkincisi cinsî açlıktır ki, halk lisanında karşılığını bulamıyoruz. İlimde buna (Libido) denilir. (Libido) cinsî açlık olup mukareneti tenasüliyeden başka bir şeydir. Buna şefkat açlığı diyebiliriz.

Aşk hastalığına yakalanmış birini tedavi mümkündür. Bunun için evvelâ âşıkın vücudunu toksinlerden temizlemek lâzımdır. Bu da müshil vermekle olur!]

BENİM DÜŞÜNDÜKLERİM:

Doktor bir önemli noktayı unutmuş sanıyorum: Aşk hastalığından korunmanın yolu. Aşka tutulmamak için ne yapmalıyız? Bunu, kendiliğimizden bulabiliriz: Baktık ki bir yorgunluk duyuyoruz, şefkat açlığı başlıyor, (Libido) yakamıza yapışacak, cinsimize göre, kadın ve erkek olan yerlerden kaçarız. Yolda önümüze bakarız. Bunların faydası görülmezse hemen eczacıye koşarız. Kuvvetli bir şerbet alır, eve döner, burnumuzu tıkayıp yutar, yatarız. Toksinler gider, karnımızın şişi iner, kanımız serinler, rahat bir nefes alırız, aşka uzak kalırız. Kurtulmuş oluruz.

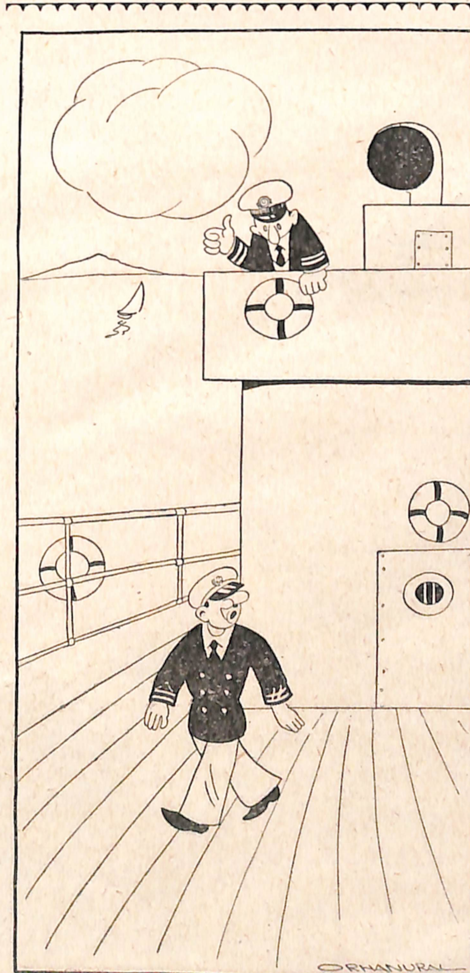
Aşkın müshille sağıtılması şiir bakımından aykırı ve çirkindir. Keşke başka bir usulü olsaydı... Mademki yok, mademki hakikat kabadır, ağırdır, şiirsiz ve zevksizdir, bunu göz önüne alan bir eczacı şeftali tadında, zambak kokulu, altın renkli bir hoş müshil icat etmeli, buna şık bir ad takmalı, vaktile göz yaşı biriktirdikleri ince sürahilere benziyen sembolik şişelere koyup satmalıdır. Bu suyun adı yeni lâvanta adlarına tersinden benzetilerek «Sevmem seni!», «Anma beni!», «Havada bulut, sen beni unut!» gibi güzel kelimelerden seçilmelidir.

Bir âşık «Sevmem seni!» veya «Havada bulut...» suyundan içip sevgisinden kurtulunca, hastalık başlangıcında göz diktiği erkeğe veya kadına, müshil şişesine bağlı olan şu kuponu göndermelidir: «Sevmemek yekdir sevip divane olmaktan seni!»

Bu kaba şerbet tedbirinin faydası görüldükten sonra, şiirde de bir değişiklik başlamasını beklemeliyiz. Artık, Tanrının günü biri çıkıp bini batan mecmularda, yarımşar formalık kitaplarda şöyle şiirlere rasgeliriz:

KURTULDUĞUM SEVGİLİYE!

Seni gördüm, o yeşil gözlerine bayıldım,
İki kadeh tuzlu su içer içmez ayıldım!

— Haberin var mı? Hayırsızadaya can kurtaran düdüğü konacakmış!

— Desene, nihayet kırk yılda bir hayrını göreceğiz!..

Aşk mektuplarından örnekler:

«Sevgilim,
Sana son bir ültimatom: Eğer kırk sekiz saate kadar kucağıma atılıp benim olmazsan (Havada bulut...) tan bir yerine iki, yetişmezse üç şişe içip aşkından kurtulacağım!»

Burada aşk biraz solucana, (Havada bulut) suyu da Karlsbat tuzuna benziyorsa da suç âşıkta değildir. Doktorluğun şiire kıymet vermemesinde, ince, temiz, aşka uyar bir başka ilâç bulmamasındadır.

«Zalim!
Aşkının kuvvetine bak ki on şişe (Sevmem seni), bir düzüne (Anma beni) bile beni ondan kurtaramadı. Ayrıca iğne ipliğe döndüm. Yüreğim de, karnım da çayır çayır yanıyor. Acı artık bana!»

Reklâm örnekleri:

Boş yere
Aşk hastalığı çekmeyiniz
Canınızın kıymetini biliniz
Bir tek şişe sizi kurtarır!

Yahut:

Âşıklar!

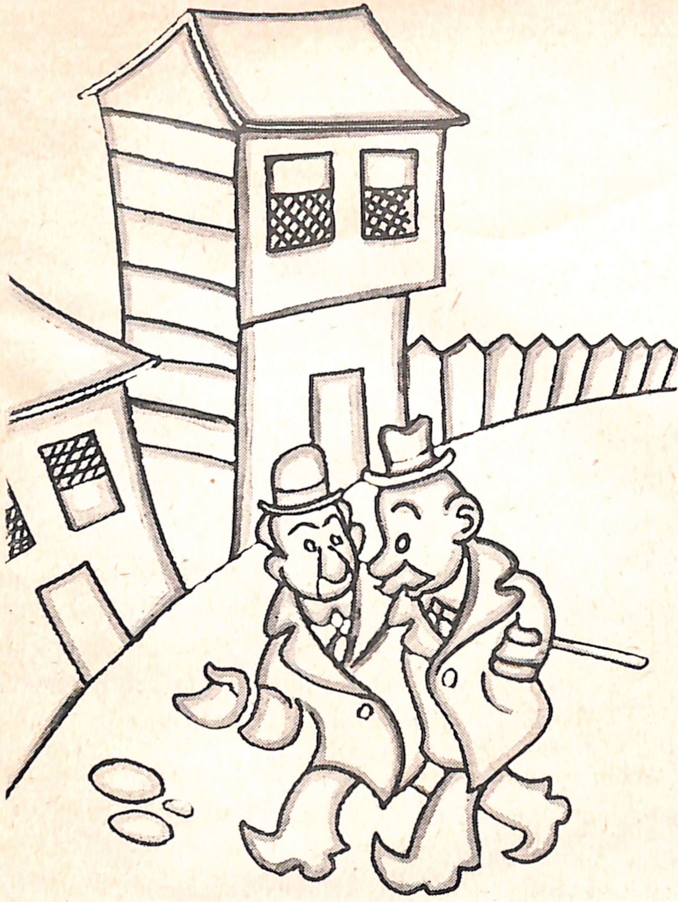
Yanıp tutuştuğunuz sevgiliden
Bir anda soğumak isterseniz
Bu inatçı aşkın üstüne bir buzlu
(Unuttum seni!)
Limonatası içiniz!

*

Bilmem ki ikbal ve mevki aşklarından kurtulmağa da İngiliz tuzunun faydası var mıdır? Bunun insanlığa ne kadar büyük bir hizmet olacağını artık siz kestirebilirsiniz!

Devekuşu

Her yerde, herkes define arıyor!

— Amerikada bir şehrin altı üstüne gelmiş!..

— Ay, orada da mı define arıyorlar?..

Bazı ilk mekteplerde sobalar hâlâ kurulmamış!.

— Bak, gazete yazıyor: Vereme karşı vücudu dondurarak tedavi ediyorlarmış..

— Desene, biz mektepte değil, sanatoryomda okuyoruz!

Anlaşılmaz Bir Hastalık!

Doktor Şükûfe Nazan çok yorgundu. Akşam yemeğini yedikten sonra:

— Anne benim ayakta duracak halim yok, dedi, hemen yatacağım. Bilmezsin beni ne kadar yoruyorlar. Koca hastahanenin işini benim başıma bıraktılar.

İhtiyar kadın meraklandı:

— Sen de biraz dilli dişli ol kızım, dedi, azıcık kafa tut... Yahut işi oluruna bırak...

Genç kız anasının sade dilliğine acır gibi bir tavırla dudak büktü:

— Sen doktorluk ne demek olduğunu bilemezsin, anne... Biz misyoner gibi bir şeyiz. Hoş misyonerin ne olduğunu da bilmezsin ya...

— Nereden bileceğim çocuğum... Senin gibi bilgili değilim ki... Ben cahil bir kadınım.

Şükûfe Nazan ihtisas imtihanını bir ay evvel bitirmiş, dört gün evvel de tayin edildiği hastahanedeki işine başlamıştı.

Doktor ellerini masanın kenarına dayamış, ateşli bir nutuk verir gibi söylüyordu:

— Doktorluk vazifelerin en mukaddesidir anne... Koleralıların içine girmek mi lâzım? Gireceksin... «Eşkiya ininde hasta var» mı dediler; gideceksin...... «Düşmanını kurtarmak için kendi canını vermelisin» mi dediler vereceksin...

İhtiyar kadın kendini tutamadı:

— Vallahi Şükûfe sizin başınız hangi bey, yahut paşa ise senin bu lâkırdılarını işitse: «Aşkolsun kızım» diye şappadak alnından öper, aylığını elli lira birden arttırırdı.

— Bizim parada da gözümüz yok... Hasta fakir olursa ilâç parası da veririz.

İhtiyar anne insaniyetin bu derecesini fazla bularak kaşını çattı:

— Yo bak o kadarı da olmaz, dedi, sen zaten merhum baban gibi bir parça müsrifsin... Bir de aldığın parayı ötekine berikine dağıtırsan olmaz.

Genç doktor anlaşılmamış büyük insanların vekarile içini çekiyor:

— Ah anne bilemezsin, bilemezsin. Meslek ne ulvî şey, diyordu.

*

Kapının zili hızlı hızlı çalınmıştı. Henüz uyumamış olan doktor Şükûfe yerinde doğruldu; kapıyı çalanla annesi arasındaki konuşmaya kulak verdi:

— Ayol siz kimsiniz?

— Hastamız var efendim... Doktoru istiyorum.

— Hastanız mı var? Geçmiş olsun amma başka doktor bulsanız... Bizim doktor gidemez.

— Gidemez olur mu efendim? Hastaya bir şey olursa ağır mesuliyeti var.

— A evlâdım neye böyle dikleşiyorsun?. Başka bir doktor buluver...

— Aradım. Mahallede başka doktor yok. Hem çabuk olun... Bekliyecek vakit yok...

— Yarabbi sen bilirsin!... Doktor uyuyor... Yorgun geldi...

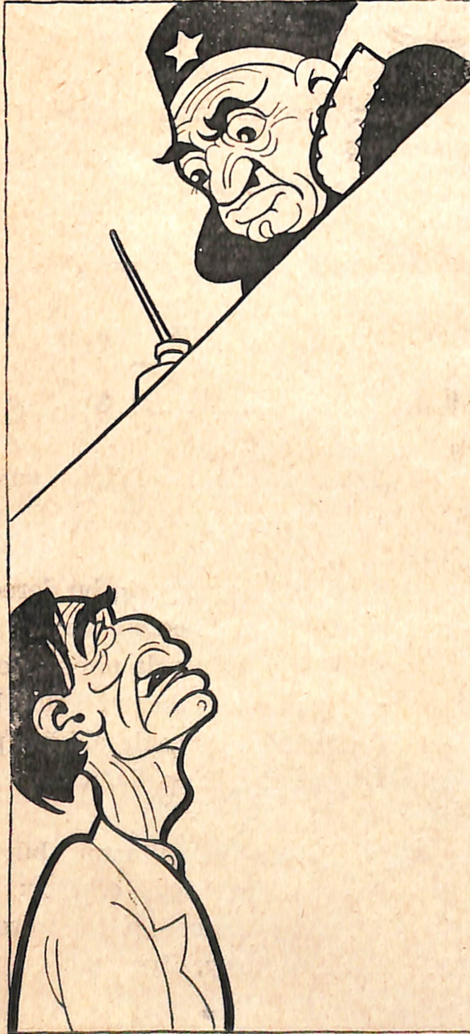
— Kanunen mecburdur efendim..

— Hasta geldi.

— Demin söylemediniz...

— Unuttum evlâdım...

— Hanım vakit kaybettirme... Çabuk kendisine haber ver...

Reis — Cinayeti yaparken titremedin mi?

Suçlu — Aman bayım, bizim böyle durduğumuza bakma, elhamdülillah bir paltomuz var!

— Ayol sen ne lâf anlamazsın... Kızım gidemez vesselâm... Yirmi beş yaşında piliç gibi kızı gece vakti nenin nesi, bilmediğim bir adamın peşine takar hastaya gönderir miyim?..

Anasının bu sözleri bir anda doktorun bütün kanını kafasına çıkarmıştı. Çıplak ayaklarile yataktan fırladı; kapıya koştu. Sert bir sesle anasını azarladı.

— Dur anne... Senin aklın ermez... O nasıl söz öyle? Doktor kısmı korkar mı? Mademki hayatı tehlikede bir hasta var... Nereye olsa gideceğiz.

Şükûfe Nazan aynı sert sesle kapıda bekliyen adama seslendi:

— İki dakika bekleyin... Giyineyim.

*

Hasta otuz beş yaşlarında bir adamdı. Dul bir Ermeni dudusunun bir odasında oturuyordu.

Akşamdan odasında bir arkadaşile bir kaç kadeh rakı içmiş, sonra birdenbire üzerine bir fenalık gelerek çırpınmağa başlamıştı. Doktor onu yatağında kaskatı yatıyor buldu. Çantasını bir iskemleye, mantosunu ötekine attıktan sonra hastanın bileğini tuttu; kulağını kalbine verdi. Nabız ve kalp hareketleri muntazamdı.

Yolda Şükûfe Nazana hastalık hakkında uzun uzadıya izahat vermiş olan arkadaş telâşlı bir tavırla:

— Aman doktor sağ mı? dedi.

O elini kaldırdı:

— Telâş etmeyin... Yaşıyor...

— Oh çok şükür yarabbi... Bilseniz ne yakın bir arkadaşım... Siz gelmeseydiniz ne yapardık?

Hastanın dişleri kilitlenmişti; gözleri aralıktı; Vücuduna el dokununca titriyor, ağzından garip iniltiler çıkıyordu.

Doktor çantasından küçük bir şişe çıkardı, içindeki ilâçlardan beş on damlasını yarım bardak suya karıştırdıktan sonra zorla hastanın ağzına döktü; hasta birdenbire silkindi:

— Ah, yandım, diye bağırdı, sonra gene gözlerini kapadı.

Ağzından çıkan sular göğsünü ıslatmıştı.

Şükûfe Nazan arkadaşın yardımile hastanın gömleğini çıkardı.

— Siz anlattığınız zaman aklıma evvelâ sara geldi, diyordu, fakat bu kat'iyyen sara değil... Kalpte de bir şey yok... Her halde bir asabî kriz olacak...

Asabî krizin adamakıllı bir deliliğe benzer tarafları da vardı. Hasta bazan gözlerini açıyor, iyileşmiş gibi görünerek konuşuyor, sonra tekrar sapıtıyor, sayıklamağa, hırıldamağa, garip hareketler yapmağa başlıyordu.

— Çok içmiş miydi?

— Sarhoş mu diyeceksiniz? Kat'iyyen doktor... İkimizin içtiği yüz dirhemi bulmaz... O da yavaş yavaş... Affedersiniz amma sarhoşluk hastalıklarında biz de sizin gibi mütehassıs bir doktor sayılırız.

Hasta tekrar güldü, fakat kahkahası birdenbire bir iniltiye döndü, elleri ,ayakları çarpılarak tekrar sarsılmağa başladı.

Doktor derin derin düşünüyor, klinik hatıraları arasında buna benzer bir vaka arıyordu. Kendi kendine söylenir gibi:

— İsteriye benzer tarafları da var, dedi.

Arkadaş:

— Aman doktor hanım erkekte isteri olur mu?

Şükûfe Nazan mağrur bir tavırla cevap verdi:

— Hekimlikten anlamıyana garip görünür amma olur... Bunu size izah etmek güç...

Doktor hastayı mümkün olduğu kadar sıkı bir muayeneden geçirdi; hiç bir yerinde bir şey bulamadı ve hastalığı klâsik hastalıklardan hiç birine benzetemedi.

Ertesi gün profesörüne gidip merakını hallettirmek için cep defterine notlar yazıyordu.

Maamafih hastanın sinirlerini yatıştırmak için ne lâzımsa yaptı; kordiyaller verdi; çantasından çıkardığı yağlı ilâçlarla üşenmeden vücudunun oğdu. Bazan hasta sakinleşir gibi oluyor, tatlı tatlı konuşuyordu.

Biraz sonra, kriz adamcağızı birdenbire yakalıyordu.

Hele bunların biri o kadar şiddetli geçti ki Şükûfe Nazan mesleğinin vekar ve kutsiyetini bir dakika hatı-

— Oruca niyetli misin?
— Hayır, bulursam yemeğe niyetliyim!

rından çıkaran bir doktor olsa korkusundan kaçar, yahut bayılırdı.

Hasta doktoru birdenbire yakalamış, kolları arasında sıkıp hırpalamağa başlamıştı. Şükûfe Nazan onun bir deli olması ihtimalinden korktu ve arkadaşın yardımile kendini kurtarıncaya kadar başına hal geldi.

Doktor iki buçuk saat sonra evine döndüğü zaman kendi yorgunluktan yarı ölü, anası meraktan üç çeyrek çıldırmış bir haldeydi.

İhtiyar kadın kızın masa üstüne attığı üç lira vizite parasını hırsından adetâ yırtıyordu.

Şükûfe Nazan — Hayır anne, dedi. ona ilişme... O çok zahmet ve emekle hak edilmiş mukaddes ve helâl bir paradır.

*

Arkadaş doktoru yerine bıraktıktan sonra eve dönünce hastayı yatağından kalkmış, rakı sofrasını tekrar kurmuş gördü ve kahkaha ile gülerek:

— Ulan külhanbeyinin edepsizini gördüm amma senin kadar numarasızını görmedim, dedi.

Öteki:

— Gel şişeyi bitirmeden yatmıyalım, dedi..

Ve sigarasını tazeliyerek ilâve etti:

— Doktorun kolunda çantasile sokaktan geçtiğini gördükçe içim gidiyordu. İnsan bu kızla iki dakika konuşmak için üç papeli seve seve verir. Halbuki ben iki saat karşımda tuttum.

Arkadaş kadehini doldurarak söyleniyordu:

— Dedim ya hergelenin senin gibisini görmedim. Ancak şunu da söyleyim ki kızcağızı kucakladığın zaman ben düşüp bayılıyordum... Fakat benimkisi seninki gibi edepsizlikten değil, sahiden.

Yıldız böceği

Gelecek sene

Bugün çıkacak gazetelerden havadisler:

Bir mantık

İnebolu vapuru memurlarından birinin düşüncesi:

Vapurda yolcuları tamamile kurtarmadan evvel kendi canlarını kurtarmış olan memurların büyük bir suç işlemiş oldukları, idarenin bunları affetmiyeceği ve hiç bir hizmetinde kullanmıyacağı söylendi. Suçumun büyük olduğunu anlıyorum. Fakat gemi ile batıp gitseydim ve deniz yolları idaresi beni hangi hizmetinde kullanacaktı? Buna bir türlü akıl erdiremiyorum.

Adliye haberleri

§ Üç sene evvel Heybeliada önünde vukua gelmiş ve Yalovadan gelmekte olan otuz yedi vatandaşın hayatına malolmuş bulunan deniz kazasının mes'ulleri hakkındaki kararın bu sene içinde tebliğ edileceği muhakkak görülmektedir.

§ Geçen sene İzmir açıklarında batmış olan İnebolu vapuru hakkındaki tahkikat ve tetkikatın daha bir sene kadar süreceği anlaşılmıştır. Tahkik heyeti azaları arasında ihtilâf vardır. Bir kısmı kazayı yükün çokluğuna, bir kısmı fena istifine atfetmekte olduğu gibi bunu vapurun eskiliğine ve yahut sadece hükmü kadere atfedenler de vardır.

Sessiz kurşun

Aktör Bürhaneddin bir facia oynuyor... Meşhur Otello Kâmil, tabancasını çekip hasmını vuracak... Çekti ve ateş etti.. Nafile! Bir daha ateş etti.. Gene kurşun patlamadı.. Onun üzerine, Otello Kâmil, meseleyi tulûat ile halletmek istedi:

— Seni, fennin son icadı olan sessiz kurşunla öldürüyorum!..

Ve tetiği tekrar çekti.. Fakat, aksilik olacak.. Bu sefer tabanca patlamaz mı?..

Facia görmeğe hazırlanan seyircilerin kahkahaları da beraber!

Tuna boyu

Darülbedayi, Yusuf Ziyanın Binnaz isimli manzum piyesini oynuyordu.

Merhum Müvehhid, bir eli kalbinin üstünde Binnaza ilânı aşk ediyordu:

Sizin için karlı tepeler aştım,
Dağlarda fırtına gibi dolaştım!
Durmadan aylarca yürüdüm yaya,
Ta.. Tuna boyundan geldim buraya!

Müvehhid, son mısraı söyler söylemez, paradiden çapkın bir ses geldi:

— Yazık be delikanlı.. Ben bu karı için Tuna boyundan değil, Kurbağalıdereden bile zahmet edip gelmem!..

Göz yaşları

Halid Fahri, ilk manzum piyesi (Baykuş) u yazmış, Darülbedayie vermişti. Şair, o zaman daha çok genç, şöhretin ilk basamağında.. Bir an evvel, eserinin oynanmasını istiyor.. Onun bu zâfını sezen aktörler, hergün bir mazeret çıkarıyorlar. Bir gün Raşit Rıza, eli alnında geliyor::

Belediye Reisi — Bu çuvalı yüzümün akile indirdim. Şu yüksektekini de indirmek için acaba kuvvetimi denesem mi?!

Aktrisin değeri

Aktris bir gün hiddetle tiyatro direktörünün odasına girdi:

— Efendim bana karşı büyük haksızlık ediyorsunuz, dedi, bana ayda elli lira aylık veriyorsunuz. Halbuki benim bir geceliğim elli lira eder.

Direktör yerinden kalktı; hiddetli artistin çenesini okşadı:

— Üzülme çocuğum, dedi, söylediğin gibi geceliğin elli lira, hattâ daha fazla eder. Fakat ne çare ki temsil saatinden sonra...

Oyuncu kızlar!

Darülbedayi Karadeniz kıyılarında.. Akşam üstü, tiyatronun önünde dolaşan bir delikanlı İ. Galibe sokulup sorar:

— Bu gece hangi kızlar oynayacak?.

Küçük Kemal, madam Kınarı gösterir:

— İşte bu!..

Delikanlı homurdanarak uzaklaşır:

— Eh, öyle ise kendiniz oynayıp kendiniz seyredin!

— Of, öyle başım ağrıyor ki.. Hiç prova yapacak halim yok!

Ve bu başağrısı, Halid Fahri, o gün bir öğle ziyafeti çekmeden geçmiyordu!..

Ertesi gün, hastalanmak nöbeti Rozaya geliyordu..

Haydi bir akşam ziyafeti!..

Hâsılı, Tanrının günü çekilen ziyafetlerle provalar yapıla yapıla eser meydana çıktı.

O gün, ilk temsil yapılıyordu. Perde açıldı, oyun başladı.. Seyirciler heyecandan ağlıyordular.. Halid Fahri de kulis arasında, elinde mendil, hüngür hüngür ağlıyordu. Onun bu halini gören Şadi:

— Yahu, sen neye ağlıyorsun?.. dedi.

Halid Fahri, hıçkırarak cevap verdi:

— Nasıl ağlamayım, azizim.. Bu sahneyi görebilmek için iki yüz liralık ziyafet çektim!..

Şadi, esefle boynunu büktü:

— Ayol, dedi, öyleyse sen gül de biz ağlıyalım.. Bundan sonra, ne sen ziyafet çekeceksin. Ne de biz bedavadan karnımızı doyurtabileceğiz!

Oyun

Ertuğrul Muhsin anlattı:

— Turnedeyiz.. Uzak bir vilâyet merkezi.. Artık, neresi olduğunu söylemeyim.. Vakit geldi. Zil çaldı. Perde açıldı. Piyes başladı: Emin Beliğ ile Talât sahnedeler.. Ben, koridorda dolaşıyorum.. Baktım, elinde biletle bir müşteri de dolaşıyor.. Sordum:

— Arkadaş, niçin içeri girmiyorsun?

Elile sahnedekileri göstererek:

— Oyun başlamadı ki.. dedi.. Daha konuşuyorlar!

— **Bu hafta artırma haftası imiş, sen de bir şey artıracak mısın?**
— **Kısmet olursa borçlarımı artırmak istiyorum!**

İnanma gardaş!

Tulûat kumpanyalarından birinin meşhur jön prömiyesi sahnede.. Mirasyedi bir genç rolüne çıkmış.. Karamanlı bakkalı kandırmağa çalışıyor:

— Sözüme itimat buyurunuz usta Bodos.. Pariste bulunan paşa pederimden yakında yirmi bin altın gelecek.. Size alacağınız olan elli liradan maada, ayrıca bir o kadar da bahşiş veriveririm.

Bu aralık seyirciler arasından bıyık gibi kaşlı, çatık suratlı tıknaz bir Karamanlı ayağa kalkıp sahnedeki bakkala seslenir:

— İnanma gardaş, inanma.. Bu köpoğlu beni de böyle gandırıp gafese goydu!.. İnanma!..

Yaban Gülleri

Bir yaz günü...

Genç kız, elinde bir demet kır çiçeği, derenin kenarındaki söğütlerin arasında ağır ağır dolaşıyor...

Suların içinden birdenbire kahkahaya ve şarkıya benziyen bir ses:

— Helo... Kuku... Neclâ... Bayan Neclâ...

Genç kız şaşırıyor, ürkek ürkek etrafına bakıyor: «Tenhada bu ses nolsa gerek» diye düşünüyor, fakat çok aramadan derenin ortasında bir baş, bir küme saç ve iki kol görüyor.

Bu Cemil, onun arasıra tenis oynadığı ve gazinoda dansettiği genç mektepiidir. Çocuk koltuklarının altına kadar çıkan suyun içinden ona ellerini sallıyor, güneşte parlıyan bembeyaz dişlerile gülüyor:

— Ne yapıyorsun orada Cemil?

— Ne yapayım... Burada plâj yok... Derede yüzüyorum. Sen de gelsene Bayan Neclâ.

— Annem izin vermez ki... Su serin mi?

— Çok güzel... Köprünün yanından dereye girdim. Yüze yüze buraya kadar geldim. Geziyor musun Neclâ?

— Evet, çiçek topladım.

— Ne âlâ.

— Fakat zannederim karşı kıyıda daha güzel çiçekler var... Hele şu çitin kıyısındaki yaban gülleri...

— Evet, fevkalâde güzel.

— Zannederim. Onların yalnız güzel olduklarını söylemek kâfi değil... Kavalyem ve tenis arkadaşımın bunlardan bir kaç tane koparıp getirmesi lâzım gelir.

— İyi aklıma getirdin Neclâ.

Çocuk ellerile suları köpürterek hızlı hızlı karşı kıyıya doğru gitmeğe atıldı. Fakat su belini geçmeğe başlayınca birdenbire durdu; döndü; beyaz parlak dişlerile gülmeğe başladı:

— Maatteessüf çiçekler gelemiyecek Bayan Neclâ?

— Sebebi?

— Sebebi şu ki... Elbiselerim ta köprünün yanında...

— Bundan ne çıkar?

— Söylemesi tuhaf olacak amma ben dereye mayosuz girdim. Çıplağım. Buralarda in cin yoktur... Şimdi bu vaziyette tabiî karaya çıkamam.

— Evet amma buralarda in cin olmadığını kendin söyledin, dedi, gerçi ben varım amma ben bakmamağa söz verir ve çiçeklerimi yüzüme kaparım.

Çocuk bir an düşündü ve:

— Mademki söz veriyorsun pekâlâ, dedi, kapa çiçekleri yüzünü...

Çiçekler genç kızın yüzüne kapandı:

— Önüme perde çekilmiş gibi vallahi... Seni temin ederim ki hiç bir şey görmüyorum...

Genç mektepli bunun üzerine karşı kıyıya çıktı; ıslık çalarak, şarkı söyliyerek çitlerin kenarından üç beş yaban gülü kopardı; sonra tekrar dereye girdi.

Neclâ bağırıyordu:

— Bakmıyorum vallahi Cemil. Hiç bir şey görmüyorum... Ne gökyüzünü, ne dereyi, ne kıyıdaki ağaçları, ne deredeki kamışları... Hiç bir şeyi görmüyorum. Güllerimi buraya getirip teslim eder, tekrar suya dalarsın.

Su derenin ortasında çocuğun gene koltuklarına kadar çıktıktan sonra tekrar yavaş yavaş alçalmağa, beline ve daha aşağılara doğru inmeğe başladı.

Sekiz on adım sonra hediye teslim edilmiş olacaktı.

Neclâ, çiçekleri hâlâ yüzünde kapalı, bağırdı:

— Cemil yaban güllerinin uçları galiba suya değiyor... Dere suyunun damlası onları mahveder... Gülleri havaya, başının hizasına kaldır da öyle yürü...

Yonca

Hayvanlar albümü

Belediye reis muavini Ekrem yeni çıkan (Hayvanlarımız) isimli albümü karıştırıyordu. Sabur Sami sordu:

— Ne yapıyorsun?

— Resimlerine bakıyorum.

— Nedir o kitap?

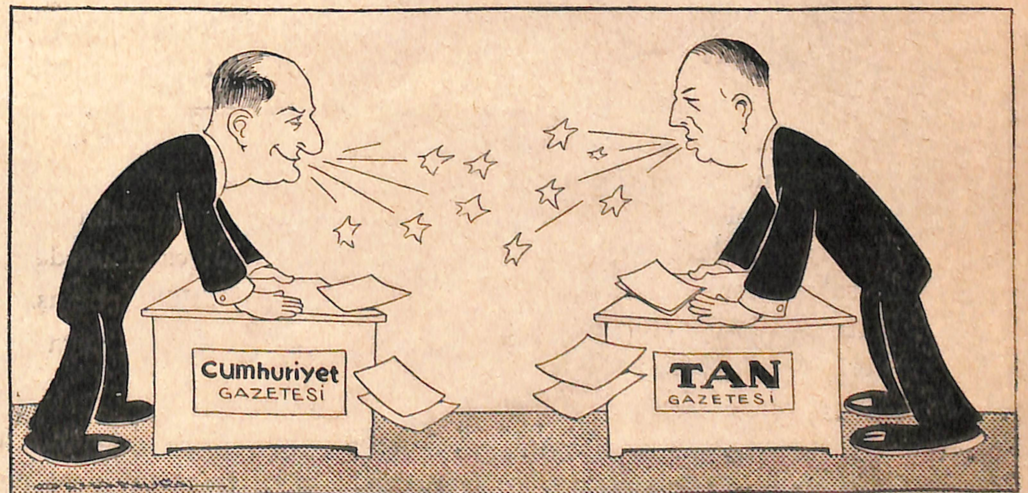
Ekrem albümün kapağını gösterdi:

— Hayvanlarımız..

Sabur Sami:

— Ya, dedi, tanıdıklardan kimse var mı?..

Sporda en ileri gittiğimiz şube:

Çene yarışı!..

ANAHTAR

— Rica ederim elini çabuk tut, geç kalıyoruz!

— Ben beş dakikaya kadar hazırım... Allahtan bir şeycikler dilemezdim, herkesin karısı gibi bir karıya düşmeliydin; ayna karşısında saatlerce seni bekletmeli idi de Hanyayı, Konyayı öğrenmeliydin.

— Karıcığım kızma, acele ettiğimin sebebi, sabah vapurlarını kaçırmamak için.. Günün yarısını kaybetmiyelim!

— Vapura yetişeceğiz, Boğaziçine gideceğiz diye maskara kıyafette, hırpaniler gibi sokaklara çıkamam doğrusu. Öyle gezme ziyade olsun.

Bay Reşidle Bayan Selma o pazar Büyükdereye gitmeği kararlaştırmışlardı. Karı koca, her hafta Çamlıca, Caddebostanı, Suadiye, Florya gibi uzak yerlere gezinti yaparlardı. Selma, o hafta Büyükdereyi istemiş, karısının her dediğine baş eğen kocası: (İsabet olur, çoktandır Boğaziçine gitmemiştik!) demişti.

Osmanbeydeki küçük apartımanların birinde otururlardı. Bay Reşit, hususî şirketlerin birinde başkâtipti.

Sandalyaya oturmuş, gazeteyi eline almış, gözleri bir hazırlanan karısında, bir duvardaki saatte, bekledi bekledi, artık kendini tutamadı:

— İşte şapkanı da giydin, haydi çıkalım!

— Allaha şükür gözüm görüyor, saat te karşımda; daha vakit var.

Reşit, gözleri kapalı, ses çıkarmadan bir müddet daha durdu. Göz kapaklarını aralayıp saate baktı:

— Sekize beş var. Sekizi on iki geçe vapuru kaçtı, gitti.

— İşte hazırım. Çabuk bir otomobil çevir, yetişiriz. Seni kapıda bekliyorum!

Reşit paldır küldür kendini dışarı attı. Bir otomobille apartımanın önüne geldi. Karısı hâlâ aşağı inmemişti. Soluk soluğa 40 ayak merdiveni çıktı, haber verdi.

Selma otomobili görünce kapı eşiğine mıhlandı:

— Bu Nuh yılından kalma, hurda otomobile binmem; elâleme rezil ve rüsva olamam efendim. Bu otomobil bolluğunda buldun buldun da bunu mu buldun? Bir rabıtalıcası yok muydu?

Reşit, gözleri karısının gözünün içinde, yüzü pişmiş kelle, hacivat gibi kamburunu çıkara çıkara, kandırmağa çalışıyordu:

— Satın almıyoruz ya karıcığım, bizi vapura yetiştirsin, kâfi. Daha istersen arka sokaklardan gideriz.

Otomobile bindiler. Selma cinleri başında, durmadan söyleniyordu:

— Billâhi senin gibi adam görmedim, Allah göz vermiş amma izan vermemiş. Bu kadar lüks taksi varken, bu tutulurmu? Şu öküz arabası gibi gidişimize bak. Vallahi yüreğime iniyor. Şeytan diyor ki kapıyı aç, kendini atıp param parça ol da kurtul.. Buna gezmeğe gitmek demezler, cehenneme gitmek derler!

Kadın pek te haksız değildi. Otomobilin makasları berbat, lâstikleri yamalı, her tarafı çangıl çunguldu; motörü de çekmiyordu.

Selmanın çenesi işliyordu:

— Bu gidişle sekiz vapurunu değil, dokuz vapurunu, on vapurunu da kaçırırız elbette.

Boğaziçi iskelesinin önüne geldiler. Sekizi on iki geçe vapuru çoktan gitmişti; öbür vapura bir saatten fazla vakit vardı. Reşit: (Kabahat bizde oldu, evden geç çıktık!) deyince karısı barut kesildi:

— Affetmişin onu. Kabahatin hepsi sende, sebep hep sensin. Sebep senin saatin, senin uyuntuluğun, senin getirdiğin otomobil... Gelme peşimden; çam sakızı gibi eteğime yapışırsan vallahi yangın var diye bağırırım!

Öfkesinden sapsarı, bekleme yerine girdi.

Reşitceğiz şaşkın, perişan, kapı önünde dolaşıyor, karısını kolluyordu. Aklına eserse gerisin geri eve de döner mi döner!

Nihayet gişeler açıldı; biletleri aldılar; vapura girip güverteye oturdular.

— Güneş - Galatasaray maçında seyirciler sahaya limon, elma, ayva yağdırmışlar!..

— Taksim stadyomunun, Yemiş iskelesinden farkı olmadığını anlatmak için olacak!

Beşiktaş önlerine kadar ikisi de sanki hap yutmuş. Karısında bir karış surat, kocasında süklüm püklümlük!

Gök bulutsuz ve berrak, deniz masmavi, poyraz da püfür püfürdü. Kadının öfkesi yumuşamıştı. İlk lâfı o açtı:

— Büyükdereye çıkar çıkmaz hemen bir arabaya binelim, Çırçır suyuna gidelim!

— Gene sen bilirsin amma oraya vardığımız vakit öğleyi bulacağız. Evvelâ iskele civarındaki gazinolardan birine girsek; biraz öteberi yiyip sonra gitsek. Karnım şimdiden zil çalıyor.

— Maksadını anladım. Meramın, karın doyurmak bahanesile gazinoya girmek; bir kadehcik parlatayım diyerek içip içip sarhoş olmak... Hayır efendim hayır, gazinonun, mazinonun lüzumu yok.

Reşitceğiz gene boyun iğmiş: (Senin istediğin olsun!) demişti. Yeniköy iskelesine yanaşıyorlardı. Selma sordu:

— Bu vapurda pandispanyacı yok mu kuzum?

— Sen de acıktın galiba?

— Elbette acıktım. Acelenden evde kahvaltı etmeğe vakit kaldı mı ki?

Büyükdereye indiler. İskelenin bitişiğindeki gazinoya, kocasından önce karısı girmişti. Garsondan liste istediler. Yemeklerin hepsi ateş pahasına.

Selma, lûtfedip izin vermişti. İki kadehi aşmamak şartile rakı getirtecekler, gelecek mezelere bir porsiyon ciğer tavası ile bir porsiyon midye plâkisi katacaklar, bir de kavun ve yahut karpuz, yeter de artar bile!

Rakı kadehi ile su ortaya geldi. Mezeleri bekliyorlardı. Selma birden yerinden sıçradı:

— Gördün mü olanları şimdi?

Telâşlı telâşlı çantasını karıştırıyor, truvakarının ceplerine el daldırıyordu. Kocası sordu:

— Ne var? Ne arıyorsun?

— Apartımanın anahtarını... Yoksa sende mi? Kapıyı sen kapadındı galiba...

— Ben önden, otomobil getirmeğe çıkmadım mı?

— Evet evet, kapıyı ben kapamıştım. Eyvahlar olsun, anahtarı kapının üstünde unutmuşum!

— Etme!

— Aman dakika geçirmiyelim, eve koşalım.. Vallahi ne var ne yok, hepsini soyup soğana çevirirler... Aceleden iki ayağımı bir pabuca soktun ya.. Senin gibi insanla sokağa çıkanın hali budur... Yüzüme ne bakıp duruyorsun?.. Kalksana, yürüsene be adam!..

Selma, pürtelâş gazinodan çıktı. Kocası, masanın üstünde duran rakıya, garsonun elinde kalan mezelere melûl melûl baka baka, hesap gördü. Karısının peşine takıldı.

Hemen bir otobüse atladılar. Osmanbeyde indiler; apartımanlarına koştular... Kapı kapalı, üstünde anahtar, manahtar arama...

Selma yolunuyordu:

— Dediğim çıkmadı mı?.. Hırsızlar mutlak içeri girdi, her şeyi çalıp çırptı; kapıyı kapayıp, anahtarı da alıp kaçtılar... Ne duruyorsun?.. Bir çilingir bulup getirsene be Allahın kulu!..

Adamcağız palas pandıras merdivenden aşağı inerken haykırdı:

*

— Gitme, gel! Aklıma gelir gibi oldu. Çantam kabarık durmasın diye anahtarı çorabıma sokmuştum galiba!

Reşit, burnundan soluyarak tekrar geri dönerken, Selma bir çığlık daha kopardı:

— Eyvah, şimdi olan oldu... O netameli gazinoda 100 numaraya girmedim miydi? İyi biliyorum, çat diye taşın üstüne bir şey düştüydü; mutlaka oydu..

— ???..

— Alık alık ne bakıyorsun yüzüme ayol?.. Koş Büyükdereye. Bugün pazar, her taraf kapalı. Çilingirden, milingirden ümidi kes...

Biçare Reşit açlıktan gözleri kararırken gene (peki!) dedi, sokağa fırladı; yallah Büyükdere...

Bu heyecanlı heyecanlı sesleri, duyan alt kattaki komşular, ne var diye kapıyı aralayınca merdiven basamağında, yarı baygın haldeki Selmayi görmüşler, hemen koltuklarına girerek içeri almışlardı.

Yüzüne, gözüne su serptiler. Limon, kolonya koklattılar. Göğsünü açtılar.. Selma, şişmancana olduğu için korsa giyerdi. Korsasının önünü çözerlerken tak diye yere bir şey düşmez mi?

Anahtar!

Hıncahınç otobüslerde yer bulamıyarak saatlarca ayak üstünde beklemiş, aç ve biilâç, bitik halde Osmanbeye gelebilmiş olan Bay Reşit, köşeyi dönüp te evinin pencerelerindeki aydınlığı görür görmez, sevincinden kendini kaybetmiş, kaldırımın kenarına çöküvermişti. Selma, açık camdan haykırıyordu:

— Hay Allah müstahakını versin.. İçtin, içtin, körkütük olup geldin değil mi? Beni komşulara rezil etme, çık yukarı, anahtarı buldum!...

Sermet Muhtar

Mevsimin

En büyük fırsatı

SUMER BANK

Yerli Mallar Pazarları

1

Ikinci Kânundan itibaren ikramiyeli satışlar başlıyor !

İSTANBUL — BEYOĞLU KARAKÖY

mağazalarında, her ayın üçünde, bütün satışlar müşterilere eşya olarak

100 de 100 Bedava

İade edilecektir.

Beş para

Vermeden istediğiniz

Her şeyi

YERLİ MALLAR

PAZARLARINDA

labilirsiniz.

AHRETLE KONUŞMALAR

— 1 —

İspirtizme masası başında:

Kadın — Sen kimsin?

Ruh — Kocan.

Kadın — Ah ne saadet! Seninle görüştüğüme çok memnunum.

Ruh — Ben de öyle.

Kadın — Orada ne ile vakit geçiriyorsun?

Ruh — Senin ömrüne dua etmekle.. Aman kendine iyi bak... Tehlikeli bir hastalığa tutulmamağa çalış... Bir de mümkün olduğu kadar hayır işle ki burada seni doğrudan doğruya cennete alsınlar.

Kadın — Senin ne kadar iyi bir koca olduğunu bilirdim. Bak orada da beni düşünüyorsun.

Ruh — Elbette.

Kadın — Dünyadaki haline nisbetle nasılsın?

Ruh — (Memnun) Fevkalâde rahatım.

Kadın — Neredesin?

Ruh — Cehennemde.

— 2 —

— Alo... Neresi orası?

— Ahret.

— Ne var, ne yok?

— İyilik, sağlık... Yalnız bir kaç gündenberi biraz gailemiz var.

— Hayrola.

— Bizim Afrikadaki elçilikten haber geldi. «Bugünlerde Habeşistan yolile gene çokça miktarda göçmen yollamağa hazırlanıyoruz. Tedarikli bulunun» diyor.

— 3 —

— Kimsin?

— Merhum sınıf arkadaşın Hüseyin.

— Hüseyin seni çok özledim. Gözümde tütüyorsun.

— İnanmam. Öyle olsa bir bilet parasını gözden çıkarır, bugünlerde **Deniz Yolları** vapurlarından birine atlayıverirdin.

— 4 —

— Ruh senin adın ne?

— Nuh baba.

— Hangi Nuh baba?

— Gemicilerin piri Nuh baba. Yeni deniz havadisleri var mı?

— Gülcemal bugünlerde Karadeniz seferine çıktı.

— Gülcemal mi? Bilirim. Benim gemiden sonra yapılan ilk gemidir. Vefatımda daha kızaktan indirilmemişti. Fakat yapısı gayet sağlam ve her türlü konfor şeraitini haizdir.

*

— Bay ispirtizmeci... Burası Cennet... Senden bir ricam var... Bay Muhiddin Üstündağı gör... Ortada fol yok, yumurta yokken ekmekçilerin aylardanberi İstanbulu cihan harbi yıllarındaki İstanbula çevirmelerine ve halkı oynatmalarına karşı gösterdiği sabır ve tahammülden dolayı tebrik et; alnından ve gözlerinden öpmekte olduğumu söyle... Üstündağ sabır ve tahammül rekorunu kırmış, beni gölgede bırakmıştır.

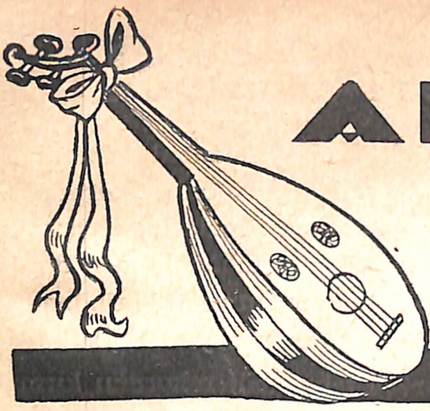
— Peki kimin tarafından diyelim.

— Eyüp peygamber tarafından deyin...

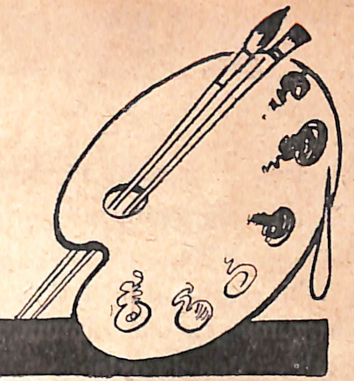
Karga

Bu akşam, Ankarapalasta çocuklara zengin bir kıyafet balosu veriliyor..

— Baba... Bu çocukta mı kıyafet balosuna gidiyor?..

AHRET DÖNÜŞÜ

Akbabanın romanı: 11

Yazan : **Ağustos böceği**

Fakat Cebbar Bey bu defa ona da kızdı:

— Haydi Allahını seversen... Sen kendi işine bak. Buna ne aklın erer? dedi ve yürüyüp gitti.

Nevbahar başında papatyadan tacile hâlâ ağlıyordu.

Ramazan onu da teselli etmek istedi:

— Üzülme bre küçük hanım... Benziyor bu resim sana çok, dedi.

Nevbahar Cebbar Bey gibi Ramazan Ağaya çıkışmadı; sade yaşlı gözlerile gülümsiyerek:

— Aferin Ramazan Ağa. Anlayışına hayran oldum doğrusu, diye onunla alay etti.

Kızın bu alayı kâhyayı efendinin hakaretinden daha ziyade gücendirdi. Nevbahar mahzun mahzun uzaklaşırken o arkasından:

— Ben derim ki güzel olacak bu resim güzel olacak, efendim. diye bağırdı.

O günden itibaren anlaşılmaz bir hâdise oldu.

Tablonun üstündeki bozuk çizgiler. karmakarışık boyalar arasından mucize denecek bir şekilde emsalsiz bir Nevbahar çıkmağa ve gülümsemeğe başladı. Garibi şu ki bu Nevbahar dudakları gülümserken gözlerile ağlıyor ve bu ona anlatılmaz bir cazibe veriyordu.

Ressam hergün işe başlamak için tablonun örtüsünü açıtkça hayretle:

— Allah Allah bir gün evvel ben bunu böyle mi bırakmıştım? diyor, sonra derin derin düşünerek ilâve ediyordu:

— Böyle hâdiseler bizim sanatta olagan şeylerdir... Bir mevzu üzerinde fazla çalıştığımız zaman gözümüz görmemeğe, daha doğrusu her şeyi yanlış, ters görmeğe başlar. Bunu sanat perisi gelip tashih edecek değil ya... Demek ki dün iyi bir şey çıkarmışım; fakat bu dediğim ruhî hâdiseden dolayı farkına varamamışım.

Bu işe Nevbahar ile Nermin Hanım da hayrette idi. Hele Nermin bir kendi resmine bir Nevbaharınkine bakıyor:

«Baba beni ihmal ettin. Onunkini üzene bezene yapıyorsun» diye söyleniyordu.

Bir gün Cebbar Bey sehpanın üstündeki örtüyü açınca birdenbire sarardı; saçları ürpermeğe, elleri titremeğe başladı.

Bir resme, bir karşısındaki Nevbahara bakıyor, bir şeyler söylemek istiyor, fakat ağzını açtığı halde nedense sesi çıkmıyordu.

Nihayet kıza:

— Nevbahar; ben bugün biraz hastayım. Çalışamıyacağız. Haydi sen işine git, dedi.

Nevbaharla beraber Ramazan Ağa da bahçeye doğru yürümeğe başlamıştı.

Cebbar Bey onun arkasından seslendi:

— Sen gel buraya Ramazan Ağa, seninle konuşacağım şeyler var, dedi.

Efendi hâlâ tablonun önünden ayrılamıyor, kâhya hayretle ona bakıyordu:

— Ramazan... Evlâdım... Seninle bir şey konuşmam lâzım geliyor... Gerçi sen bunları anlıyacak seviyede bir adam değilsin amma ne yapalım etrafta halden anlar başka bir insan yok... Hem sonra senden bir hizmet te bekliyorum..

Kâhya bu nutuktan bir şey anlıyamamıştı.

Cebbar Bey elini başına götürerek devam etti:

— Ramazan, ben galiba hastayım.. Çıldıracağım. Bu resim benim yaptığım resim değil... Geceleri biri gelip onu düzeltiyor... Yahut ta resim aynı resim de zihnimdeki bozukluktan dolayı bana öyle görünüyor... Şuna bak Ramazan... Bu tablo harikulâde bir şey oldu... Ne yazık ki sen ondaki fevkalâdeliği anlıyacak malûmatta bir adam değilsin... Eğer bu işteki esrarı aydınlatamazsam büsbütün çıldıracağım... Senden bir hizmet bekliyorum Ramazan... Sen geceleri şurada bir yere saklanacak, sabaha kadar nöbet bekliyeceksin... Şayet ben yokken biri gelip bu resme el dokunduracak olursa bana haber vereceksin, anlaşıldı mı?

Ramazan:

— Yok bre efendim... Kimin haddine düşmüş buraya gelmek efendim... Sererim onun bir kurşunda yere leşini efendim... Efendime feda olsun canım... Beklerim sabaha kadar burada efendim...

Cebbar Bey kâhyanın bu sadakatine teşekkür ettikten sonra odasına çekildi ve oldukça sakin bir gece geçirdi.

Fakat ertesi gün aynı hal... Yani örtü açılınca resmin gene değişmiş ve daha güzelleşmiş olduğu görülüyor. Cebbar Bey Ramazana:

— Ramazan bu gece gene biri gelmiş buraya... Sen nöbetçiliğini yapmadın mı? diye soruyor.

Kâhya kızararak:

— Olur mu bre efendim? Çıkar mıyım senin emrinden efendim? Sabaha kadar gözümü kapamadım vallahi efendim... Oturdum şurada diye cevap veriyor.

Bu cevap Cebbar Beydeki korku ve dehşeti daha ziyade arttıran bir şeydir. O gece adamcağızın gözünü uyku tutmuyor, odasında kıvranıp dururken aklına bir şey geliyor:

— Ramazan acaba nöbetçilik vazifesini dediği kadar iyi yapıyor mu? Sakın oturduğu yerde uyuyup kalmasın.

Ressam ayağına yumuşak terliklerini giyiyor, eline bir elektrik feneri alıyor ve sessiz sadasız atelyesine doğru inmeğe başlıyor.

İçinde başka bir korku da var. Ya Arnavut onu birdenbire beklenen yabancı sanarak kafasına bir şey vurursa!

Kapıya geldiği zaman duruyor, başını uzatarak içeriyi dinliyor: Garip şey! Bir konuşma sesi var... Hem de bu Ramazanın sesine benziyor. Gözünü anahtar deliğine uyduruyor ve kâhyanın sehpanın önüne oturmuş elindeki fırça ile tablonun ötesine, berisine dokunduğunu görüyor.

Ramazan Ağa arasıra elile gözlerini kapayarak karşısındaki boş sandalyada oturan birini görmeğe çalışıyor gibi hareketler yapıyor.

Cebbar Bey hayret içinde içeri girdi:

— Bu ne hal Ramazan? diye bağırdı.

Kâhya yerinden fırladı; evvelâ dili tutulmuş gibiydi. Sonra kekeliyerek:

— Yok bir şey beyim, dedi, boyalara baktım.

— Sen boyalara bakmıyordun, resim yapıyordun.

— Vallahi bre efendim.

— Yemin etme... Resim yapıyordun... Tablo gene değişmiş... Değişen yerler daha ıslak... Demek benim resmimi geceleri tashih eden sendin?

Ramazan büyük bir şaşkınlık içinde idi. Efendinin kendini kapı dışarı etmesinden korkuyor, dinine, ecdadına yeminler ediyor, fakat lâkırdının arkası gelmiyordu.

Cebbar Bey:

— Boş lâkırdıları bırak Ramazan, dedi, bana bu mucizeyi izah et... Nasıl oluyor da senin gibi okuması, yazması bile olmıyan bir insan bir şaheser meydana getiriyor... Evet bu tablo bir şaheserdir... Hem de biraz evvelki vaziyetini gördüm... Modelsiz çalışıyor, arasıra Nevbaharı gözünün önüne getirmek için gözlerini kapıyordun.

Ramazan:

— Bilmem bre vallahi beyim... Öyle oynuyordum işte, diyor, başka bir şey söylemiyordu.

Cebbar Bey derin derin düşünerek onu istintaka devam etti:

— Sen hiç resim yaptın mı?

— Yapmadım efendim...

— Be oğlum... Musiki talim etmeden çalgı çalan dâhiler bulunduğunu biliriz... Fakat resim öğrenmeden tablo yapan dâhiyi insaniyet ilk defa görüyor... Ümmi peygamber olur amma ümmi ressam olmaz... Besbelli sanat mucizeleri denen şey bu...

Ramazan Ağa Cebbar Beyin yavaş yavaş kendine inanmağa başladığını görerek ferahlıyordu. Fakat o daha başka bir şey söyledi:

— Bu adetâ bir ilim meselesidir. Yarın İstanbula inerek bu hâdiseyi âlimlere, doktorlara, sanatkârlara izah etmek lâzım... Bakalım bir heyet bu işi tahkik etsin.. Zannederim ki bütün dünyayı hayrete sevkedecek bir vaka karşısında bulunuyoruz, dedi.

Kâhya bu lâkırdıları işitince çıldırır gibi oldu. Cebbar Beyin ayaklarına kapanarak:

— Aman efendim... Öpeyim ayaklarını yapma bunu... diye yalvarmağa başladı.

Cebbar Bey onu ellerinden tutarak yerinden kaldırdı:

— Estağfurullah Ramazan, dedi, sen bir anadan doğma sanatkârsın... Dâhisin... Üstatsın... Sana artık kâhya muamelesi edemem... Ben sanata ve dehaya hürmet eden bir adamım... Müsaade et senin alnından, ellerinden öpeyim; emsalsiz dehan karşısında yere kapanayım.

İhtiyar adam zorla Ramazanın ellerini, alnını öpüyor, önünde kapanıyordu.

Tam bu esnada bir vaka daha oldu. Yukarıdaki odasından bu gürültüyü işiten ve telâşla aşağı inen Nevbahar, elinde şamdanile, kapıdan bu manzarayı seyrediyordu.

Cebbar Bey onu görünce:

— Gel kızım gel; mucize var, diye bağırdı ve vakayı bir nefeste Nevbahara anlattı.

Fakat genç kız nedense bu vakaya pek hayret ediyor görünmüyor, manalı bir surette gülümsiyerek:

— Olabilir, olabilir, diyordu.

Zannederim ki artık işin gizli kapaklı bir tarafı kalmamıştır. Ramazan Ağa müntehir ressam Muraddan başkası değildir. Fakat ressamın eli ve kafası Priştineli Arnavudun kalıbına nasıl geçmiştir? Bunu biraz sonra anlıyacağız.

*

O gece kendimi öldürmek kararile evden çıktığım zaman son derece mesuttum.

Dünyanın bütün ıztırap ve sıkıntıları, kırk beş yıllık korkunç kâbusu üstümden kalkmış gibiydi. Daha şimdiden ruhlar âlemine girmiş gibi bir hafiflik duyuyor, karanlık sokaklarda yürürken kuş yahut melek gibi kanatlanıp uçacağım zannediyordum.

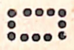
Evet hepsi bitmişti. Açlık, soğuk, sefalet acısı çekmiyecektim. Boya ile bir parça güzellik meydana getirmekten başka kabiliyeti ve marifeti olmıyan elimi sadaka ister gibi Şalomlara ve daha ondan aşağılık bir takım kimselere açmıyacaktım.

Alacaklı yoğrtçuların, helvacıların: Paramı isterim dolandırıcı hırsız! diye kapımın önünde direk direk bağırdığını işitmiyecektim.. Alacaklı korkusundan gece yarılarına kadar sokaklarda dolaştıktan sonra hırsız gibi virane pencerelerinden evime girmiyecektim. Eve girdiğim zaman karımın menhus yüzünü görmiyecektim. Mahalle bekçisi beni bir daha karakola götürmiyecek, komiser bir daha: «Yahu evin randevu evine dönmüş. Bu haller sana yaraşmaz» demiyecekti.

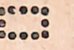
Ölümün bu zevklerini düşündükçe sevinçten çıldırıyor, davul zurna sesile kızışıp hora tepen Bitlisli hamallar gibi yürürken adetâ zıplıyordum.

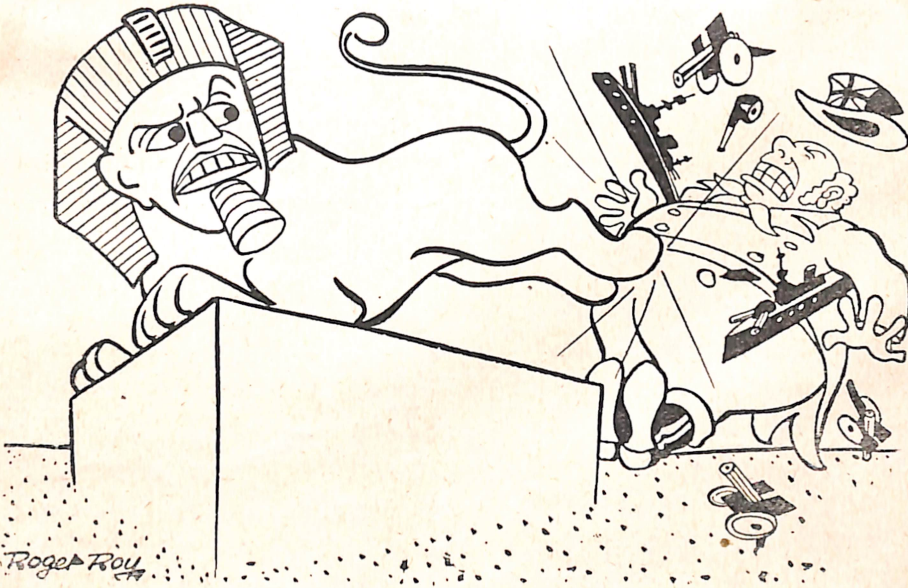
Fakat aksiliğe bakın ki bu zıplamanın da bir fena neticesi oldu; sağ ayağım karanlıkta iki kaldırım taşı arasına sıkıştı ve fena halde canım yandı.

(Arkası var)

Ecnebi Karikatürleri

Mısırın ayaklanması!

[Fransız karikatürü]

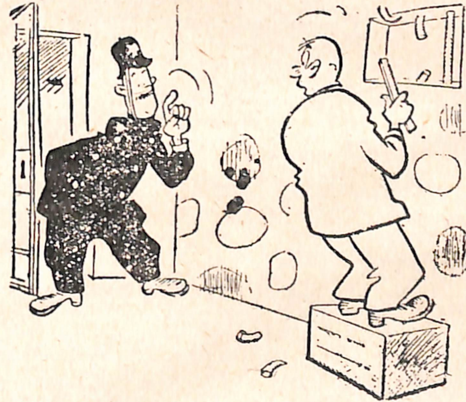
— Vallahi, bu borunun sayesinde mahallede itibarım arttı: Öttürdüğüm zaman, komşular, odamda on iki lâmbalı radyo var sanıyorlar!

[Fransız karikatürü]

— Kazaya uğrayalı daha yarım saat olmadı.. Zahmet olmazsa yarın sabah gelip bizi kurtarın!..

[İtalyan karikatürü]

Hapishanede:

Gardiyan — Yoook... Pazar günü çalışmak yasak!

[İngiliz karikatürü]

Polis — Şoför hanginiz?

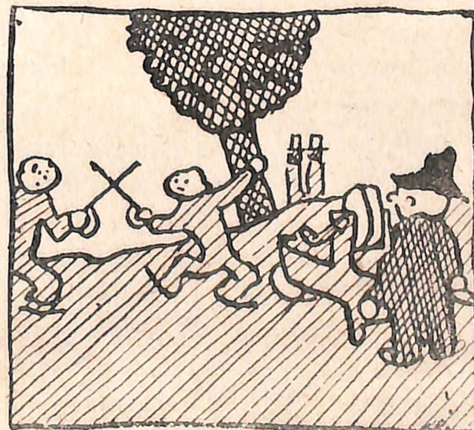
Kadın — Ben... Kocamın öyle işlere eli yatmaz!

[Avusturya karikatürü]

Onbaşının kedileri!

[İngiliz karikatürü]

— Kılıçlarınız körleşmiş galiba.. Müsaade ediniz de bileyivereyim!

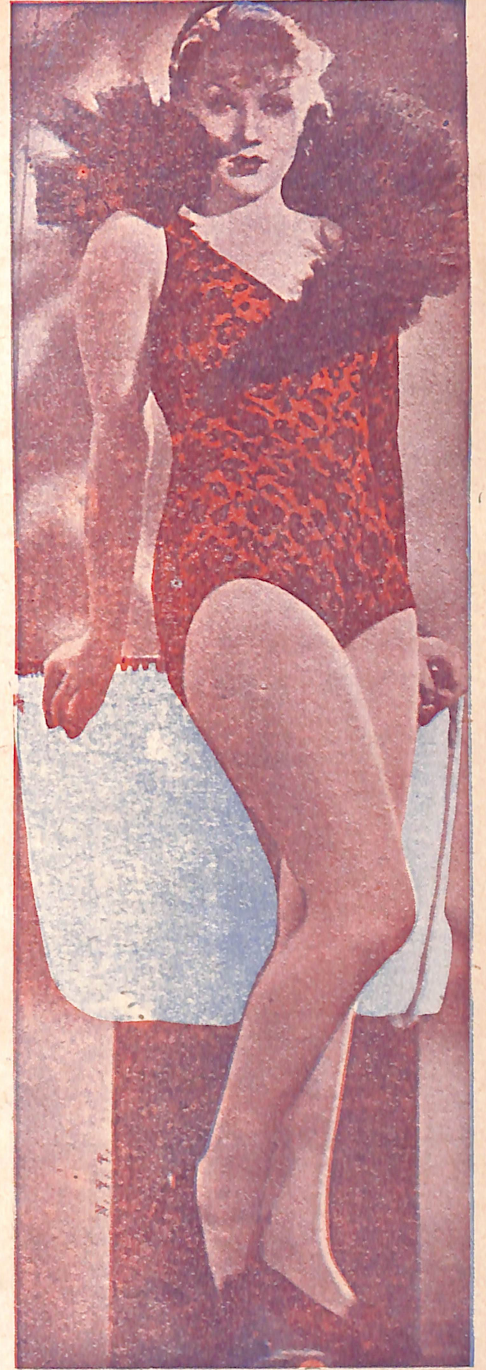
[İsveç karikatürü]

Saksafoncu soda içiyor!

[İtalyan karikatürü]

ON SENE GENÇLEŞTİM

Badema ihtiyar ve donuk bir hal alan teni temiz ve genç bir hale sokup beyazlaştırmak çok kolay bir iş. Nihayet fen, ten ve cildi fazlasile besleyen maddeyi de keşfedip ortaya çıkardı.

Bu madde uğuşturularak tene sürülünce mesamat tamamile açılıp serbest kalıyor, çizgi ve buruşukluklar bertaraf oluyor, bazı cilde ârız olan siyahımsı noktalar yok oluyor. Bu temizleyici ve besleyici madde yalnız yeni (TOKALON) kreminde mevcuttur.

Bu maddenin harikulâde bir kuvvete malik olması dolayısile en çirkin simalar bile az zaman zarfında genç ve güzel bir hal alıyorlar. (TOKALON) kreminin pembe renginde olanını gece yatmadan evvel kullanınız. Uykunuzda derinizi besleyip tazelendirir. Sabahları ise bu kremin (beyaz) renginde olanını kullanınız. Tene bir beyazlık bir serinlik verir.

Beyaz (TOKALON) üzerine sürülen pudra bütün gün kuvvetini muhafaza eder. Teniniz, cildiniz ne kadar fena olursa olsun (TOKALON) kremini kullanmıya başleadıktan sonra elde edeceğiniz neticeyi hayret ve sevinçle karşılıyacaksınız. İyi netice elde edeceğinize emin olabilirsiniz.

5 KURUŞ!

Beş kuruş nedir, değil mi?..

Bazan, sağlığımızın, neşemizin kurtarıcısıdır!

Beş kuruş, bir soğuk almanın korkunç akibetlerine mâni olabilir!

Beş kuruş, nezle, grip, sıtma, ateşleri içinde günlerce yataklarda sayıklamaktan bizi kurtarabilir!

Bunun için, evinizde, daima, tertemiz zarflar içinde beşer kuruşa satılan:

E. NEŞET Kininlerinden bulundurunuz!

Deposu : İstanbul, Ankara caddesi, No. 88.

NEVROL

SİNİRE

Çarpıntıya

birebirdir. Hiddet, merak, korku, kaza neticesi birdenbire bayılanlara [20] damlası hayat verir. Canını sevenler evlerinde birer şişe bulundurmalıdırlar.

Sahibi ve Umumî Neşriyat Müdürü

Yusuf Ziya

Basıldığı yer : AKŞAM MATBAASI

TELEFUNKEN

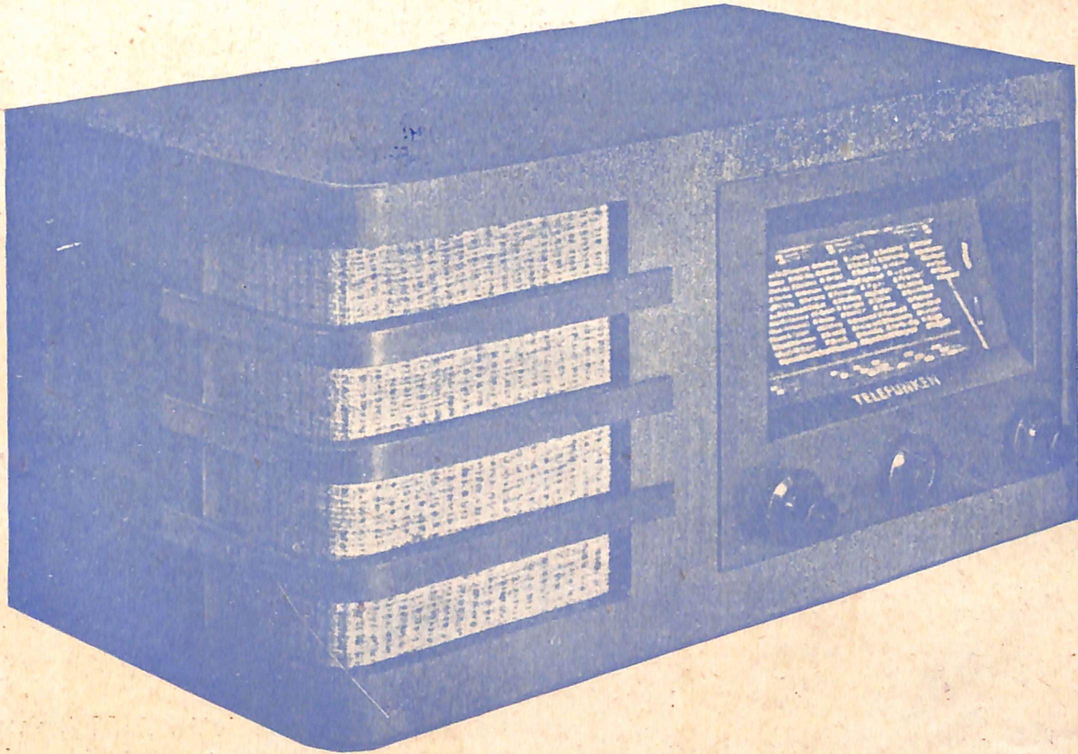
1936 Modeli

Radyo Meraklılarını Şaşırttı . . .

1 — 9 — 3 — 6 Modeli TELEFUNKEN en yeni Radyo tekniğine göre yapılmıştır. Bundan dolayı Radyo meraklıları bu model karşısında hayranlıklarını saklayamıyorlar.

Dünyanın dört bucağından gelen bütün konserleri, konferansları, savaş havadislerini 1936 TELEFUNKEN Radyosu kadar temiz ve berrak olarak hiç bir Radyo dinletememiştir.

BOURLA BİRADERLER ve Ş[Sı]

Galata Hezaren Caddesi — Beyoğlu : İstiklâl Caddesi — Ankara : Bankalar Caddesi — İzmir : Gazi Bulvarı

Akşam Matbaası